

Asia: VN/32974/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

Lausunnonantajan lausunto

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuudistus tarpeellinen?

-

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuelle määritelty kokonaisrakenne tarkoituksenmukainen?

-

Onko ennakoivia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko oppilaskohtaisia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Esitys ei tue parhaalla tavalla lapsen kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tuen järjestämistä ja huomioimista, mikäli lakisääteistä ja velvoittavaa yhteyttä pedagogisen tuen ja opiskeluhuollon palveluiden välillä ei uudistuksessa säilytetä. Nykyinen lainsäädäntö on halunnut varmistaa, että monialaista yhteistyötä tehdään varhaisessa vaiheessa. Kuitenkin nykytilanteessakin monialaista yhteistyötä pitäisi entisestään tehostaa, että työn vaikuttavuus lisääntyisi. Esitys lisäisi kuilua oppimisen tuen ja opiskeluhuollollisen tuen välillä ja lapsen varhaisen kokonaisvaltaisen tuen saaminen voisi vaarantua. Ne opiskelijat, jotka oirehtivat käytöksellään sosiaalisten suhteiden ja sosiaalisemotionaalisten taustasyiden vuoksi ovat haasteellisimpia pedagogisen tuen järjestämisen näkökulmasta. Nyt nämä syyt jäävät varjoon, koska esityksessä korostuvat terveydelliset syyt ja tavanomaiset oppimisvaikeudet. Kuitenkin tiedetään, että oppimiseen tuen tarvetta synnyttää enenevässä määrin myös muut syyt, jotka näkyvät heikkona kiinnittymisenä koulu yhteisöön ja opiskeluun ja mm. poissaoloina koulusta.

Esitys aiheuttaa haastetta erilaisten tietojen keräämiseen esimerkiksi diagnooseja ja tutkimuksia varten. Tuen tarpeen selvittämisen asiakirja ja tuen järjestämisen asiakirja ovat erillisiä ja molemmat paljon suppeampia kuin nykyisen lainsäädännön mukaiset pedagogiset asiakirjat. Esitys ei tue

opiskelijoiden yhdenvertaista ja tasavertaista mahdollisuutta saada monialaista tukea, koska siihen ei veloiteta ja jää yksittäisten opettajien harkintaan arvioida sen tarvetta.

Onko tuen asiakirjoja ja hallintopäätöstä koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

Esitys voisi vähentää opiskeluhoollon varhaista ja ennaltaehkäisevää monialaista yhteistyötä ja suunnata oppilaitosten toimintakulttuuria varhaisesta ja ennaltaehkäisevästä työotteesta korjaavampaan suuntaan. Luokkien ryhmittelyjen muutokset lukukausittain vaikuttavat yhteisön hyvinvointiin, sosiaalisten suhteiden muodostumiseen ja ryhmäytymiseen ja voivat olla riski opiskeluun sitoutumiselle ja kiinnittymiselle.

Onko teillä parannusehdotuksia esitysluonnokseen?

Lapsen edun toteutumisen arviointi edellyttää kokonaisvaltaista näkökulmaa ja vaatii monialaista yhteistyötä. Lain tulisi edellyttää monialaista yhteistyötä opiskeluhoollon palveluiden kanssa ja opiskeluhoollollisen tuen tarpeen selvittämistä silloin, kun on tarvetta tehdä oppilaskohtaisen tuen päätös. Opiskelijan oppimisen tuen ja opiskeluhoollon tulee muodostaa ehyt kokonaisuus.

Huhtiniemi Seppo
Keski-Suomen hyvinvointialue - Opiskeluhoollon kuraattori- ja
psykologipalvelut, johtotiimi